La ciència de la lectura: faules i evidències

written by Sergio Miralles | 12 d'October de 2024

Hi ha moltíssima investigació sobre lectura i continua creixent. No obstant això, tanta informació ha donat també lloc a males interpretacions i faules. La ***Harvard Graduate School of Education*** ens ajuda a aclarir 4 faules esteses sobre la lectura amb les seues respectives evidències:

Faula 1: "La ciència de la lectura tracta d'un programa, currículum o enfocament instructiu."

- **Evidència**: Es tracta d'un terme ampli de **més de 50 anys d'investigació de diverses disciplines** (educació, psicologia, lingüística, neurociència, sociologia, patologies de la parla i el llenguatge, etc.) sobre com les xiquetes i xiquets aprenen en profunditat la lectura i escriptura. **La ciència de la lectura**, amb totes les seues branques científiques, **ha de ser la guia de tota persona que ensenye lectura a les escoles**.

Faula 2: "La ciència de la lectura suggerix que les habilitats han d'ensenyar-se de forma aïllada."

- **Evidència**: La instrucció efectiva per a la lectura inclou diverses competències integrades. Per exemple,

treballar alhora el **pensament crític** i construir una base de **vocabulari** i **context** previ que millore la comprensió del text.

Faula 3: “La ciència de la lectura promou que l’aprenentatge de la lectura haja d’enfocar-se en la fonètica (els sons de les lletres) i descodificar (conéixer la formació de síl·labes que fan les lletres i la formació de paraules que creen les síl·labes).”

- **Evidència**: el reconeixement del so de lletres i descodificar és **essencial** per a la lectura, però **la comprensió lectora i el llenguatge oral són igual d’importants**.

Faula 4: “La ciència de la lectura està separada de l’entorn cultural d’ensenyament.”

- **Evidència**: L’ensenyament-aprenentatge cultural i la lectura van de la mà. Generarem habilitats i **pràctiques lectores per a tota la vida** si fem de la lectura una activitat inclusiva, estimulant, que supose reptes intel·lectuals, i si els i les mestres mantenim **altes expectatives**.

Com podem incorporar estes evidències a les nostres aules i no caure en faules?

Precisament, **les tertúlies literàries dialògiques (TLD)** recullen totes estes evidències:

1: Es tracta d’una actuació educativa d’èxit, basada en les investigacions d’impacte social i **reconegudes en la comunitat científica internacional, englobant multitud de branques científiques**.

2: **Desenvolupa el pensament crític i la reflexió**; es debat i dialoga abans, durant i després de la lectura sobre el text, el seu context, vocabulari, etc.

3: En llegir els textos amb altres persones i dialogar sobre el contingut, s'**afavorix el llenguatge oral i la comprensió** entre totes i tots. Es llig i es parla sobre el que es llig.

4: **Involucra a les famílies, a la comunitat**, en la lectura. Així s'incorporen totes les veus i la diversitat enriquix, aportant major coneixement sobre els textos. L'entorn cultural és inclòs i este aporta a l'ensenyament de la lectura. Té com a base les altes expectatives en tractar-se de **textos de qualitat**, que suposen un gran **repte cognitiu**. A més, esta forma de lectura compartida genera millores i promou realment hàbits lectors i amor per la bona literatura.

[Imatge: Freepik]